

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 16. december 2009
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-730-0961
Dok.: MUK40275

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

vedrørende

**forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Dna-profil-register
(Frist for sletning af oplysninger om dna-profiler vedrørende sigtede,
men ikke dømte personer)**

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Rigspolitiet, Politiforbundet i Danmark, HK-Landsklubben for Politiet, Datatilsynet, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Retssikkerhedsfonden, Dansk Retspolitisk Forening, Retslægerådet, Retsmedicinsk Institut ved Københavns Universitet, Retsmedicinsk Institut ved Århus Universitet og Retsmedicinsk Institut ved Odense Universitet.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Politiforbundet i Danmark, Datatilsynet, Advokatrådet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Institut for Menneskerettigheder, Dansk Retspolitisk Forening, Retslægerådet og Retsmedicinsk Institut ved Århus Universitet.

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i kursiv.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

2. Høringssvarene

Østre Landsret, Vestre Landsret, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Retslægerådet, Retsmedicinsk Institut ved Århus Universitet har ingen bemærkninger til lovudkastet.

2.1. Sletning af oplysninger om dna-profiler vedrørende sigtede, men ikke dømte personer.

Advokatrådet er positiv over for den forbedring af retssikkerheden, som lovudkastet medfører for personer, som ikke er dømt. Advokatrådet bemærker dog, at der fortsat lægges op til at opbevare oplysninger om dna-profiler fra personer, som er frifundet mv., hvilket indebærer et væsentligt indgreb i den enkeltes privatliv.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater rejser på baggrund af dommen afsagt af Menneskerettighedsdomstolen den 4. december 2008 (S. og Marper mod Storbritannien) spørgsmål om, hvorvidt den foreslåede 10-års frist er i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Foreningen finder endvidere, at fristen i givet fald bør regnes fra gerningstidspunktet eller prøveudtagelsestidspunktet og ikke fra afgørelsesdatoen, således at der etableres en fast grænse for, hvor længe en frifundet kan være registreret. Foreningen finder under alle omstændigheder, at oplysninger om dna-profiler for personer, der ikke dømmes, bør slettes inden for den kortest mulige frist. Foreningen peger endelig på spørgsmålet om sagsomkostninger for tiltalte i sager, hvor der er foretaget dna-profil-analyser.

Institut for Menneskerettigheder vurderer samlet set, at der i lyset af Menneskerettighedsdomstolens dom af 4. december 2008 fortsat er nogen usikkerhed om, hvorvidt den foreslåede 10-års frist er tilstrækkelig til, at Danmark kan leve op til sine menneskeretlige forpligtelser. Institutet anfører, at der er tale om en forbedring, og at efterforskning og opklaring af kriminalitet er et særdeles vigtigt samfundsmæssigt hensyn. Institutet anbefaler dog en væsentlig kortere tidsfrist for sletning af data vedrørende sigtede, men ikke dømte personer.

Dansk Retspolitisk Forening bemærker, at forslaget medfører en vis retssikkerhedsmæssig og menneskeretlig forbedring i forhold til den gældende retstilstand. Foreningen finder imidlertid den foreslåede 10-års

frist uacceptabel og anfører, at oplysninger om sigtede, men ikke dømte, bør slettes straks eller inden for en meget kort frist på højst 6 måneder.

Politiforbundet i Danmark anfører, at forslaget alt andet lige indebærer, at de efterforskningsmæssige muligheder forringes, og at det bør være muligt at opbevare oplysninger om dna-profiler fra sigtede, men ikke dømte, i længere tid end 10 år.

Datatilsynet har ingen bemærkninger til fristen for sletning af oplysninger om dna-profiler vedrørende sigtede, men ikke dømte personer.

Som der nærmere er redegjort for i lovforslagets bemærkninger, er lovforslaget fremsat i lyset af Menneskerettighedsdomstolens dom af 4. december 2008 (S. og Marper mod Storbritannien). Menneskerettighedsdomstolens dom indeholder ikke nærmere bemærkninger om den frist, der i givet fald kan fastsættes for opbevaring af oplysninger om dna-profiler for sigtede efter en frifindelse eller påtaleopgivelse. Efter en samlet afvejning af de politimæssige hensyn til at opbevare oplysninger om dna-profiler over for hensynet til personer, som efter en sigtelse bliver frifundet, eller hvor påtale bliver opgivet, finder Justitsministeriet, at en tidsfrist på 10 år for opbevaring af oplysninger om dna-profiler for sigtede efter en frifindelse eller påtaleopgivelse må anses for passende. Det bemærkes, at Rigspolitiet over for Justitsministeriet har anført, at der ud fra et politimæssigt synspunkt ikke bør fastsættes en slettefrist på mindre end 10 år. En sådan 10-års frist vil i øvrigt svare til den, der tidligere var gældende for sletning af oplysninger om dna-profiler for sigtede, men ikke dømte personer.

Som anført i lovforslagets bemærkninger bør 10-års fristen i givet fald regnes fra tidspunktet for endelig dom, der frifinder den pågældende, eller fra endelig afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald. Dette indebærer efter Justitsministeriets opfattelse en klar og enkel fastlæggelse af, hvornår 10-års fristen udløber i forhold til den pågældende person.

Med hensyn til spørgsmålet om sagsomkostninger i forbindelse med foretagelse af dna-profil-analyser bemærkes, at lovforslaget ikke indebærer ændringer af reglerne herom, jf. herved retsplejelovens § 1008, hvorefter en sigtet, der findes skyldig, som udgangspunkt skal erstatte det offentlige de nødvendige udgifter ved sagens behandling, herunder bl.a. udgifter til dna-profil-analyser af mulige gerningsmænd. Det kan tilføjes, at en arbejdsgruppe under Justitsministeriet for tiden overvejer en justering af

reglerne om takstmæssigt fastsatte omkostninger i straffesager, herunder i relation til udgifterne til dna-profil-analyser.

2.3 Opbevaring af biologisk materiale og fingeraftryk.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Advokatrådet og Dansk Retspolitisk Forening finder, at regler om opbevaring mv. af biologisk materiale og fingeraftryk bør fastsættes ved lov af hensyn til borgerens retssikkerhed. Advokatrådet opfordrer til at samle de forskellige regler om optagelse og opbevaring af oplysninger i en enkelt lov, således at overskueligheden øges, og retssikkerheden forbedres. Landsforeningen af Forsvarsadvokater foreslår, at reglerne om sletning af materiale indsættes i retsplejeloven i forbindelse med de regler, der omhandler de pågældende tvangsindgreb.

Som der nærmere er redegjort for i lovforslagets bemærkninger, er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke tilstrækkeligt grundlag for på samme måde som for dna-profil-registret at indføre lovregler om opbevaring mv. af celleprøver og fingeraftryk. Hvis lovforslaget vedtages, vil Justitsministeriet således administrativt fastsætte regler om opbevaring af fingeraftryk samt efter drøftelse med bl.a. Rigspolitiet og Datatilsynet nærmere regler om opbevaring, destruktion mv. af biologisk materiale, som har dannet grundlag for oplysninger om en dna-profil optaget i dna-profil-registret. Justitsministeriet har i den forbindelse også lagt vægt på, at der på lignende områder er fastsat administrative regler, jf. f.eks. bekendtgørelse nr. 218 af 27. marts 2001 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (som er udstedt i medfør af persondataloven § 72). Det tilføjes, at hensynet til at sikre klare regler om opbevaring mv. af celleprøver og fingeraftryk fuldt ud tilgodeses ved udstedelse af bekendtgørelser, som offentliggøres og er tilgængelige for borgerne.

Datatilsynet finder det hensigtsmæssigt, at der fastsættes nærmere regler om opbevaring mv. af fingeraftryk, og at dette vil ske inden for rammerne af persondataloven. Med hensyn til opbevaring af biologisk materiale bemærker Datatilsynet med henvisning til grundlæggende databeskyttelsesretlige principper, at en meget lang opbevaringsperiode kan give anledning til væsentlige betænkeligheder i forhold til beskyttelsen af de registrerede personers privatliv.

Som det fremgår af lovforslagets bemærkninger, vil Justitsministeriet,

såfremt lovforslaget vedtages, i medfør af den foreslåede bestemmelse i dna-profil-registerlovens § 7, 2. pkt. (jf. lovforslagets § 1, nr. 3), fastsatte nærmere regler om opbevaring af celleprøver (biologisk materiale) udformet med udgangspunkt i den gældende praksis. I lyset af høringsvaret fra Datatilsynet vil Justitsministeriet i givet fald drøfte spørgsmålet om perioden for opbevaring af celleprøver, der har dannet grundlag for oplysninger om en dna-profil i dna-profil-registret, nærmere med bl.a. Rigspolitiet og Datatilsynet med henblik på fastsættelse af regler om opbevaring og destruktion af biologisk materiale, som ligger inden for rammerne af persondatalovens regler om beskyttelse af personoplysninger.

2.4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Rigspolitiet bemærker, at en gennemførelse af den foreslåede slettefrist efter Rigspolitiets vurdering vil indebære omkostninger på ca. 1,5 mio. kr., der dækker udgifter i forbindelse med ændring af dna-profil-registret, således at man fremover vil kunne håndtere kravet om sletning efter en 10-årig periode. Hertil kommer en mindre årlig driftsudgift til teknisk support. Rigspolitiet bemærker endvidere, at man endnu ikke har mulighed for at vurdere omkostningerne i forbindelse med ændringer af fingeraftryksregistret.

Lovforslaget indebærer, at oplysninger i dna-profil-registerets persondel i givet fald fremover skal slettes, når der er forløbet 10 år fra frifindelse, afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald uden vilkår. Som anført i lovforslagets bemærkninger vil udgifterne til en sådan ordning kunne afholdes inden for politiets økonomiske ramme.

Med hensyn til de fingeraftryk, som i dag er registret i fingeraftryksregistret, henvises i øvrigt til den ordning, som i givet fald vil blive gennemført i forbindelse med fastsættelse af administrative regler for fingeraftryksregisteret, og som er beskrevet nærmere i lovforslagets bemærkninger.

3. Lovforslaget

Det fremsatte lovforslag svarer med enkelte redaktionelle ændringer mv. til det lovudkast, der har været i høring.